

РЕЦЕНЗИЯ

От: *проф. д-р Даниела Милчова Фесчиян, УНСС, катедра „Счетоводство и анализ“, научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“*

1. Научна степен „доктор“, диплома № 26904 от 23.08.2000 г., протокол 16 № 10 от 20.06.2000 г. на Научна комисия при ВАК при МС на Р България.

2. Научно звание (академична длъжност) „професор“ по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“, свидетелство 29 от 2014 г., протокол № АФ-11 от 15.12.2014 г. на Финансово-счетоводен факултет при УНСС

Относно: *дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност в УНСС.*

Основание за представяне на рецензията: *участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 890 / 24.03.2026 г. на Ректора на УНСС.*

Автор на дисертационния труд: *Димитринка Кирилова Урумова - Лунин*

Тема на дисертационния труд: *Счетоводни аспекти на трансферното ценообразуване в съвременните условия*

1. Информация за дисертанта

Докторант Димитринка Кирилова Урумова-Луинин се е обучавала по докторска програма към катедра „Счетоводство и анализ“, Финансово-счетоводен факултет на УНСС, по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (счетоводна отчетност и анализ)“, Професионално направление 3.8. Икономика. Зачислена е в докторантура със Заповед № 838 от 10.04.2020 г. Докторантурата е трансформирана от редовна в задочна форма на обучение на основание Заповед № 1056 от 19.04.2022 г. Обучението е осъществено през периода от 17.03.2020 г. до 17.03.2025 г. с научен ръководител доц. д-р Диана Димитрова Петрова. Дисертантът е отчислен и ѝ е даден ход за защита въз основа на Решение на Катедрения съвет на катедра „Счетоводство и анализ“ (Протокол №

6 от 24.02.2026 г.) и решение на Факултетния съвет на ФСФ (Протокол ФС-6 от 23.03.2026 г.).

Докторантът успешно е изпълнила обучението си в докторската програма и е развила публикационна активност по темата на дисертационния труд. Представени са седем публикации, като кредитите от публикационната активност са 70. От картата за минималните национални изисквания е видно, че са изпълнени и надвишени изискуемите показатели за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

Кратки биографични данни за дисертанта

Докторант Димитринка Кирилова Урумова-Лунин е завършила бакалавърска степен по специалност „Счетоводство“ в УНСС и магистърска степен по специалност „Счетоводство и анализ“ в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Притежава необходимата теоретична подготовка и практически опит в областта на счетоводството. Професионалният ѝ път е свързан пряко със счетоводната практика. Работила е като оперативен счетоводител в счетоводно предприятие, а към настоящия момент заема длъжността „счетоводител“ в „ЕВН Център за услуги“ ЕООД. Професионалната ѝ дейност включва текущо счетоводно отчитане, участие в работни процеси, свързани с внедряване на ERP система и електронен обмен на счетоводна информация, както и осигуряване на своевременно финансово-счетоводна информация за изготвянето и анализа на управленски финансови отчети. Практическият опит на докторанта е пряко свързан с изследваната проблематика и допринася за приложната насоченост на дисертационния труд.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е разработен в общ обем от 252 страници. Структурата на труда е съобразена с утвърдените академични стандарти и включва увод, три глави, заключение, библиография, списък на таблици, графики и фигури, списък на използваните съкращения, приложение, съдържащо анкетната карта на проведеното емпирично проучване, списък на публикациите на докторанта по темата на дисертационния труд и декларация за оригиналност. Първата глава е в обем от 69 страници (от стр. 12 до стр. 80), втората глава е в обем от 67 страници (от стр. 81 до стр. 147), а третата глава е в обем от 87 страници (от стр. 148 до стр. 234). Главите в дисертационния труд са сравнително балансирани по обем, като по-големият обем на третата глава е оправдан с включения значителен емпиричен материал, таблици и графични визуализации.

Дисертационният труд е добре структуриран и неговата композиция следва логиката на изследователския процес и прехода от теоретична, през

теоретико-методологична, към приложна част. Това позволява прилагането на изследователски подход и ясно открояване на заключения, обобщения и приноси.

В увода е подчертана актуалността и обществената значимост на изследваната проблематика, с което докторантът аргументира избора на темата. Дисертационният труд е посветен на трансферното ценообразуване – проблематика, която в съвременните условия има ясно изразен интердисциплинарен характер и обхваща въпроси от областта на финансовото счетоводство, управленското счетоводство и данъчното регулиране. Нейната значимост се обуславя както от засиленото международно и национално внимание към тази проблематика, така и от нарастващата роля на трансферните цени за функционирането на взаимоотношенията между свързаните лица в рамките на икономическите групи. В този смисъл трансферното ценообразуване се проявява едновременно като управленски инструмент и като обект на данъчно-регулаторен контрол, което поставя на преден план проблемите на неговото счетоводно-информационно осигуряване.

Правилно са формулирани предметът и обектът на изследването, изследователската цел и набелязаните задачи за нейното постигане. Основната цел на дисертационния труд е да се обоснове значимостта на трансферното ценообразуване и на неговото счетоводно-информационно осигуряване в съвременните условия, да се изследват в теоретичен и приложен аспект проблемите, свързани с прилагането на трансферните цени в дейността на предприятията, и да се предложат насоки за тяхното решаване и усъвършенстване. Формулираните четири задачи са логически съгласувани с така поставената цел и намират отражение в структурата на разработката и в изведените в заключението приноси. Изследователската теза е ясно изразена. Докторантът застъпва разбирането, че в съвременните условия на глобализация все повече нарастват ролята и значението на трансферното ценообразуване на предприятията и това поражда необходимост от усъвършенстване на неговото счетоводно-информационно осигуряване, задълбочено изследване на теоретико-методологичните и приложните проблеми в тази област и предлагане на решения и насоки за внасяне на подобрения.

В увода е отделено внимание и на методическия инструментариум на изследването, като се предвижда използване на богат набор от изследователски методи. Посочен е широк набор от общонаучни и специални изследователски методи, сред които наблюдение, анализ и синтез, индукция и дедукция, анкетно проучване, сравнителен и статистически анализ, както и историко-логически, системен и интердисциплинарен подход. Уточнени са хипотезите, методологията и ограниченията на изследването. Посочено е, че изследваната нормативна уредба е с актуалност към 01.02.2026 г., а проведеното емпирично

изследване обхваща 179 респонденти. Считам, че общите параметри на разработката съответстват на темата на дисертационния труд и са вярно и точно дефинирани. Това е предпоставка за задълбочено и сериозно разглеждане на проблематиката, което позволява достигане до съществени изводи и резултати.

Глава първа е с наименование „Трансферното ценообразуване и информационното му осигуряване в условията на глобализация - роля, значение, специфични характеристики и глобални регулаторни тенденции“. Главата има теоретичен характер. В нея докторантът демонстрира добра икономическа култура и широка теоретична подготовка, като проследява развитието на концепциите за цената и ценообразуването и разгръща анализа към трансферното ценообразуване. Висока оценка заслужава направеното разграничение между трансферното ценообразуване като счетоводен и управленски инструмент и като обект на данъчно-регулаторен контрол. Добре е очертана връзката между целите на трансферното ценообразуване и изискванията към неговото счетоводно-информационно осигуряване. Следва да се отбележи и систематизираното представяне на глобалните регулаторни тенденции, свързани с инициативите на ОИСР, BEPS и процесите по хармонизиране на изискванията в рамките на Европейския съюз. Изложението е фактологично коректно и логически подредено. На отделни места то е по-скоро описателно, отколкото аналитично, което е типично за млади изследователи, но това не намалява общата положителна оценка за съдържанието на тази част от дисертационния труд. Първа глава изгражда необходимата теоретична основа за по-нататъшното развитие на изследването и за обосноваването на поставената изследователска теза.

Глава втора е с наименование „Съвременни счетоводно-информационни проблеми на трансферното ценообразуване на предприятията в България и подходи за тяхното решаване“. Главата е добре структурирана и представлява силната част на дисертационния труд по отношение на познаването на действащите изисквания в областта на трансферното ценообразуване. Анализирани са международните насоки на ОИСР, инициативата BEPS, българската уредба и новите изисквания в областта на трансферното ценообразуване. Положителна оценка заслужава критичният анализ на приложимите изисквания в България и стремежът на докторантката да изведе проблемите, произтичащи от несъответствията между нормативните изисквания и счетоводния подход към отчитането и оповестяването. В главата са разгледани въпросите по документирането на трансферното ценообразуване, приложимите методи, свързаните лица и оповестяването на информацията за сделки със свързани лица. Добре е поставен акцентът върху обстоятелството, че в практиката на предприятията възникват напрежения между данъчните, регулаторните и счетоводните изисквания. Положителна оценка заслужават и

направените опити за извеждане на насоки за внасяне на подобрения в счетоводно-информационното осигуряване на трансферното ценообразуване на предприятията. В тази глава докторантът показва задълбочено познаване на изследваната проблематика и способност да систематизира и интерпретира значителен специализиран материал. Именно в тази част на дисертационния труд най-ясно се проявява стремежът на докторанта да свърже теоретичния анализ с конкретни проблеми на приложението на трансферното ценообразуване в практиката.

Глава трета е с наименование „Анализ на практиката на трансферното ценообразуване в България и насоки за усъвършенстване на счетоводно-информационното му осигуряване на базата на емпирично изследване“. Главата има приложен характер и съдържа емпиричен материал, събран чрез анкетно проучване и представен посредством таблици, графики и други визуализации. Добра оценка заслужава проведеното емпирично изследване на практиката на трансферното ценообразуване в България и проблемите на счетоводно-информационното му осигуряване. Проучването обхваща специалисти в областта на трансферното ценообразуване, включително счетоводители, главни счетоводители, одитори, мениджъри, маркетинг експерти, данъчни експерти и други. Подредбата на данните е последователна и логически издържана, а използваните форми на визуализация улесняват възприемането и сравнението на резултатите. Особено положително следва да се оцени, че резултатите са анализирани не само обобщено, но и в по-детайлен план според заеманите длъжности и приложението на трансферното ценообразуване в различни икономически отрасли. Добре са изведени в края на главата изводите и препоръките за усъвършенстване на счетоводно-информационното осигуряване на трансферното ценообразуване. Именно чрез тази част на труда докторантът достига до по-конкретни изводи относно характеристиките на прилагания в практиката модел, подчинен преобладаващо на данъчни и регулаторни изисквания, а не в достатъчна степен на управленски и отчетни потребности. Третата глава придава завършен приложен вид на дисертационния труд и създава основа за формулиране на практически ориентирани изводи и препоръки.

В заключението на дисертационния труд ясно са отразени обобщенията, резултатите и основните постановки от проведеното изследване. По-важните оценки, изводи и предложения са представени като приноси с научно-приложен характер. Илюстративният материал на разработката е достатъчен, подходящ и съответства на изследователските разсъждения, към които е представен. Включените таблици, графики и фигури допринасят за по-добра яснота, разбираемост и аргументираност на изложението. Представеното приложение с анкетната карта има пряка връзка с основния текст и е полезно за проследяване

на емпиричната основа на направените изводи.

Библиографската справка е достатъчна по обем и подходяща по съдържание за целите на изследването. Ползваните източници включват българска и чуждестранна научна литература, специализирани периодични научни издания, официални издания на международни организации, нормативни документи и други информационни източници. Това дава основание да се приеме, че докторантът притежава добра литературна осведоменост по разглежданата проблематика. Източниците са използвани добросъвестно и в съответствие с изискванията за научна коректност.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Дисертационният труд съдържа резултати с научно-приложен характер, които съответстват на поставената цел и на формулираните в увода задачи. Посъществените от тях могат да бъдат обобщени, както следва:

В първа глава са изведени обобщения, свързани с теоретичното изясняване на трансферното ценообразуване, неговите функции, цели и значение в съвременните условия, както и с разграничаването му като счетоводен и управленски инструмент и като обект на данъчно-регулаторен контрол. Чрез тях е изпълнена първата задача, поставена в увода на дисертационния труд.

Във втора глава са представени резултати относно счетоводно-информационните проблеми на трансферното ценообразуване на предприятията в България и възможностите за тяхното преодоляване. Формулирани са насоки за внасяне на подобрения в счетоводно-информационното осигуряване на трансферното ценообразуване. Чрез тях са изпълнени втората и третата задача, поставени в увода на дисертационния труд.

В трета глава изводите от проведеното емпирично изследване са свързани с характеристиките на прилагания модел на счетоводно-информационно осигуряване на трансферното ценообразуване, както и с формулираните препоръки за неговото усъвършенстване. Чрез тях е изпълнена четвъртата задача и е придаден приложен завършек на изследването.

Чрез получените резултати и изпълнените задачи целта на дисертационния труд е постигната. Използваната методология съответства на представената в увода и е подходяща за изследване на поставената проблематика.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

В дисертационния труд са обособени четири приноса с научно-приложен характер. Те са формулирани коректно и в съответствие със съдържанието на разработката, с постигнатите резултати и с обобщенията, направени в

заклучението.

Основните научно-приложни приноси в дисертационния труд са направеното разграничение между трансферното ценообразуване като счетоводен и управленски инструмент и като обект на данъчно-регулаторен контрол, както и систематизирането на глобалните тенденции в областта на трансферното ценообразуване и на свързаните с тях изисквания към неговото счетоводно-информационно осигуряване. Към приносите на дисертационния труд следва да се отнесе и идентифицирането на проблемни области при създаването и оповестяването на счетоводна информация за трансферното ценообразуване на предприятията в България, съпроводено с предложения за внасяне на подобрения.

С приносен характер е и проведеното емпирично изследване, чрез което са изведени характеристики на прилагания модел на счетоводно-информационно осигуряване на трансферното ценообразуване в практиката на предприятията в България и са формулирани насоки за неговото усъвършенстване.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Публикациите по дисертационния труд са седем. Пет от публикациите са доклади, публикувани в сборници от международни научни конференции, а две са статии, публикувани в специализирано научно издание в областта на счетоводството. Две от публикациите са индексирани в CEEOL. Публикациите са следните:

1. Urumova-Lunin, D., Basic Methods of Transfer Pricing in the Republic of Bulgaria, Сборник с доклади от VIII Международна научна конференция „Accounting, Analysis and Audit: Challenges of Institutional Economics“, LNTU, Lutsk, 2021 г., с. 384-387.

2. Urumova-Lunin, D., Application of the Arm's Length Principle in the Tax Legislation of the Republic of Bulgaria, Сборник с доклади от XIV Международна научна конференция „Modern Issues and Prospects of Accounting, Analysis and Control in Conditions of Economic Globalization“, LNTU, Lutsk, 2022 г., с. 16-19.

3. Урумова-Луниин, Д., Подходи за ценообразуване при сделки със свързани лица, сп. „Актив - счетоводна матрица“, София, бр. 12, декември 2022 г., с. 21-23, ISSN 1314-3484, ID № 168 в Националния референтен списък на НАЦИД.

4. Urumova-Lunin, D., Transfer Pricing Documentation Requirements in the Republic of Bulgaria, Сборник с доклади от XV Международна научна конференция „Modern Issues and Prospects of Accounting, Analysis and Control in Conditions of Economic Globalization“, LNTU, Lutsk, 2023 г., с. 15-18.

5. Урумова-Луниин, Д., Изготвяне на документация за трансферно

ценообразуване - цели и изисквания, сп. „Актив - счетоводна матрица“, София, бр. 12, декември 2023 г., с. 25-28, ISSN 1314-3484, ID № 168 в Националния референтен списък на НАЦИД.

6. Урумова-Луниин, Д., Теоретика-методологични аспекти на трансферното ценообразуване в условията на глобализация, Сборник с научни статии „Непреходността на счетоводната теория“, Академично издателство - УНСС, София, 2024 г., с. 176-181, индексирани в CEEOL.

7. Урумова-Луниин, Д., Съвременни проблеми на документирането на трансферното ценообразуване в България като държава-членка на Европейския съюз, Сборник с доклади „Счетоводство, дигитализация, устойчивост - наука и практика“, том 2, Международна научна конференция по случай 105 години катедра „Счетоводство и анализ“, Академично издателство - УНСС, София, 2025 г., с. 457-473, индексирани в CEEOL.

Посочените публикации дават основание да се приеме, че резултатите от дисертационния труд са получили достатъчно разпространение в научната литература.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът отразява коректно и достоверно съдържанието на дисертационния труд. Представени са по-важните постановки, съждения и изводи на докторанта по разглежданата проблематика, като е следвана логиката и структурата на разработката. Дисертационната теза, целта, задачите, посъществения резултати и приносите са отразени по подходящ начин. В автореферата е отделено внимание и на емпиричното изследване, което е важна част от дисертационния труд и подпомага обосноваването на направените изводи и препоръки. Това дава основание да се приеме, че авторефератът представя в синтезиран вид съдържанието и основните постижения на дисертационния труд.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Направените по време на вътрешното обсъждане в Катедрата на дисертационния труд бележки и препоръки по структурата, съдържанието, формулирането на приносите и автореферата са взети предвид и добросъвестно отразени от докторанта.

В отделни части на дисертационния труд преобладава представянето на основни понятия и на изискванията на приложимата уредба, което е типично за младите изследователи. В следващите си изследвания докторантката би могла още по-ясно да засилва научната аргументация на направените изводи и предложения и по-категорично да откроява собствената си позиция по разглежданите въпроси.

Посочените критични бележки не намаляват достоинства и постиженията на дисертационния труд.

Препоръчвам в бъдещата си работа докторантът да задълбочи изследванията си върху международната практика в областта на трансферното ценообразуване и отражението ѝ върху счетоводно-информационното осигуряване на предприятията в България, които осъществяват сделки със свързани лица от други държави.

Въпроси към докторанта:

1. По време на защитата докторантът да систематизира и представи функциите и значението на счетоводно-информационното осигуряване на трансферното ценообразуване с оглед на ролята му като инструмент на управлението и като обект на данъчно-регулаторен контрол.

2. Предлагам също докторантът да открие и представи най-съществените проблеми пред счетоводно-информационното осигуряване на трансферното ценообразуване на предприятията в България, както и възможни насоки за тяхното преодоляване.

8. Заключение

Представеният дисертационен труд представлява завършено научно изследване с приносен характер в областта на счетоводно-информационното осигуряване на трансферното ценообразуване. Коректно са обособени приносите от изследването на докторанта. Литературната осведоменост на автора е на необходимото ниво. Положително оценявам и положените усилия и сериозната работа на докторанта за усъвършенстване на дисертационния труд, за постигане на добри резултати и за обосноваване на приносите.

Цялостната ми оценка за дисертационния труд е положителна. Той представлява самостоятелно, завършено и оригинално научно изследване. Изпълнени са наукометричните критерии за дисертационен труд. Това е основание за положителната ми оценка и за предложение към членовете на Научното жури да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ на Димитринка Кирилова Урумова-Лунин.

19.04.2026 г.

гр. София

Подпис:

/проф. д-р Даниела Фесчиян/

REVIEW

By: Prof. Dr. Daniela Milchova Feschiyan, UNWE, Department of Accounting and Analysis, scientific specialty “Accounting, Control, and Analysis of Economic Activity”

1. Doctoral degree, diploma No. 26904 dated August 23, 2000, Protocol No. 16, Item 10, dated June 20, 2000, of the Scientific Commission at the Higher Attestation Commission under the Council of Ministers of the Republic of Bulgaria.

2. Academic title (academic position) “Professor” in the scientific specialty “Accounting, Control, and Analysis of Economic Activity,” certificate No. 29 of 2014, Minutes No. AF-11 of December 15, 2014, of the Faculty of Finance and Accounting at the University of National and World Economy (UNWE)

Regarding: Dissertation for the award of the academic degree of **"Doctor"** in a scientific discipline at the University of National and World Economy.

Basis for submitting the review: participation in the scientific jury for the defense of the dissertation pursuant to Order No. 890 of March 24, 2026, of the Rector of UNWE.

Author of the dissertation: *Dimitrinka Kirilova Urumova-Lunin*

Thesis topic: *Accounting aspects of transfer pricing in the modern environment*

1. Information about the doctoral candidate

Doctoral candidate Dimitrinka Kirilova Urumova-Lunin studied in the doctoral program at the Department of Accounting and Analysis, Faculty of Finance and Accounting at UNWE, in the scientific specialty “Financial Reporting, Control, and Analysis of Economic Activity (Financial Reporting and Analysis),” Professional Field 3.8. Economics. She was enrolled in the doctoral program by Order No. 838 of April 10, 2020. The doctoral program was converted from full-time to part-time study pursuant to Order No. 1056 of April 19, 2022. The program was completed during the period from March 17, 2020, to March 17, 2025, under the supervision of Assoc. Prof. Diana Dimitrova Petrova, Ph.D. The doctoral candidate was dismissed and granted permission to defend her dissertation based on a decision of the Departmental Council of the Department of Accounting and Analysis (Minutes No. 6 of February 24, 2026) and a decision of the Faculty Council of the Faculty of Finance and Banking (Minutes FS-6 of March 23, 2026).

The doctoral candidate has successfully completed her studies in the doctoral program and has engaged in publication activity on the topic of the dissertation. Seven publications have been submitted, with a total of 70 publication credits. The chart of minimum national requirements shows that the required indicators for obtaining the educational and scientific degree of “Doctor” have been met and exceeded.

Brief biographical information about the doctoral candidate

Doctoral candidate Dimitrinka Kirilova Urumova-Lunin holds a bachelor’s degree in Accounting from the University of National and World Economy (UNWE) and a master’s degree in Accounting and Analysis from Plovdiv University “Paisii Hilendarski.” She possesses the necessary theoretical training and practical experience in the field of accounting. Her professional career is directly linked to accounting practice. She has worked as an operational accountant at an accounting firm and currently holds the position of “Accountant” at “EVN Service Center” Ltd. Her professional activities include ongoing accounting reporting, participation in work processes related to the implementation of an ERP system and the electronic exchange of accounting information, as well as ensuring the timely provision of financial and accounting information for the preparation and analysis of management financial reports. The doctoral candidate’s practical experience is directly related to the research topic and contributes to the applied focus of the dissertation.

2. General Characteristics of the Dissertation

The dissertation comprises a total of 252 pages. The structure of the work complies with established academic standards and includes an introduction, three chapters, a conclusion, a bibliography, a list of tables, graphs, and figures, a list of abbreviations used, an appendix containing the questionnaire for the empirical study, a list of the doctoral candidate’s publications on the topic of the dissertation, and a declaration of originality. The first chapter is 69 pages long (pp. 12–80), the second chapter is 67 pages long (pp. 81–147), and the third chapter is 87 pages long (pp. 148–234). The chapters in the dissertation are relatively balanced in length, with the greater length of the third chapter justified by the inclusion of substantial empirical data, tables, and graphical visualizations.

The dissertation is well-structured, and its composition follows the logic of the research process and the transition from the theoretical section, through the theoretical-methodological section, to the applied section. This allows for the application of a research approach and a clear articulation of conclusions, generalizations, and contributions.

The introduction highlights the relevance and social significance of the subject matter under study, thereby justifying the doctoral candidate’s choice of topic. The dissertation is devoted to transfer pricing—an issue that, in today’s context, has

a distinctly interdisciplinary nature and encompasses topics in the fields of financial accounting, managerial accounting, and tax regulation. Its significance stems both from the increased international and national attention to this issue and from the growing role of transfer prices in the functioning of relationships between related parties within economic groups. In this sense, transfer pricing functions simultaneously as a management tool and as a subject of tax regulatory control, which brings to the forefront the issues of its accounting and information support.

The subject and object of the study, the research objective, and the tasks identified for its achievement are correctly formulated. The main objective of the dissertation is to substantiate the significance of transfer pricing and its accounting and information support in contemporary conditions, to examine, from both theoretical and applied perspectives, the problems associated with the application of transfer prices in business operations, and to propose guidelines for their resolution and improvement. The four formulated tasks are logically consistent with the stated objective and are reflected in the structure of the study and in the contributions outlined in the conclusion. The research thesis is clearly stated. The doctoral candidate argues that, in the current conditions of globalization, the role and significance of transfer pricing for enterprises are increasingly growing, and this creates a need to improve its accounting and information support, in-depth examination of the theoretical, methodological, and applied issues in this field, and the proposal of solutions and guidelines for improvements.

The introduction also addresses the methodological framework of the study, which envisages the use of a wide range of research methods. A wide range of general scientific and specialized research methods is listed, including observation, analysis and synthesis, induction and deduction, survey research, comparative and statistical analysis, as well as historical-logical, systemic, and interdisciplinary approaches. The hypotheses, methodology, and limitations of the study are specified. It is noted that the regulatory framework under study is current as of February 1, 2026, and the empirical study conducted covers 179 respondents. I consider that the general parameters of the study correspond to the topic of the dissertation and are correctly and precisely defined. This is a prerequisite for an in-depth and serious examination of the issue, which allows for reaching substantial conclusions and results.

Chapter One is titled “Transfer Pricing and Its Information Support in the Context of Globalization—Role, Significance, Specific Characteristics, and Global Regulatory Trends.” The chapter is theoretical in nature. In it, the doctoral candidate demonstrates a strong economic background and broad theoretical knowledge, tracing the development of concepts regarding price and pricing and extending the analysis to transfer pricing. The distinction made between transfer pricing as an accounting and management tool and as a subject of tax regulatory control deserves high praise. The connection between the objectives of transfer pricing and the requirements for its

accounting and information support is well outlined. The systematic presentation of global regulatory trends related to OECD and BEPS initiatives and the processes of harmonizing requirements within the European Union should also be noted. The exposition is factually accurate and logically structured. In some places, it is more descriptive than analytical, which is typical of young researchers, but this does not diminish the overall positive assessment of the content of this part of the dissertation. Chapter One establishes the necessary theoretical foundation for the further development of the research and for substantiating the research thesis.

Chapter Two is titled “Contemporary Accounting and Information Problems in Transfer Pricing for Enterprises in Bulgaria and Approaches to Their Resolution.” The chapter is well-structured and represents the strongest part of the dissertation in terms of knowledge of current requirements in the field of transfer pricing. It analyzes the OECD’s international guidelines, the BEPS initiative, Bulgarian regulations, and new requirements in the field of transfer pricing. The critical analysis of the applicable requirements in Bulgaria and the doctoral candidate’s effort to identify the problems arising from the discrepancies between regulatory requirements and the accounting approach to reporting and disclosure deserve positive recognition. The chapter examines issues related to the documentation of transfer pricing, applicable methods, related parties, and the disclosure of information regarding transactions with related parties. The emphasis on the fact that tensions arise in corporate practice between tax, regulatory, and accounting requirements is well-placed. The attempts to develop guidelines for improving the accounting and information support for corporate transfer pricing also deserve a positive assessment. In this chapter, the doctoral candidate demonstrates in-depth knowledge of the subject matter and the ability to systematize and interpret a significant amount of specialized material. It is precisely in this part of the dissertation that the candidate’s effort to link theoretical analysis with specific problems in the practical application of transfer pricing is most clearly evident.

Chapter Three is titled “Analysis of Transfer Pricing Practices in Bulgaria and Guidelines for Improving Its Accounting and Information Support Based on Empirical Research.” The chapter is applied in nature and contains empirical data collected through a survey and presented via tables, graphs, and other visualizations. The empirical study of transfer pricing practices in Bulgaria and the issues surrounding its accounting and information support deserves high praise. The study covers professionals in the field of transfer pricing, including accountants, chief accountants, auditors, managers, marketing experts, tax experts, and others. The data is organized in a consistent and logically coherent manner, and the visualization methods used facilitate the understanding and comparison of the results. It is particularly commendable that the results are analyzed not only in summary form but also in greater detail according to job positions and the application of transfer pricing

in various economic sectors. The conclusions and recommendations for improving the accounting and information support for transfer pricing are well presented at the end of the chapter. It is precisely through this part of the thesis that the doctoral candidate reaches more specific conclusions regarding the characteristics of the model applied in practice, which is predominantly subject to tax and regulatory requirements rather than, to a sufficient degree, to management and reporting needs. The third chapter gives the dissertation a complete applied form and creates a basis for formulating practice-oriented conclusions and recommendations.

The conclusion of the dissertation clearly reflects the summaries, results, and main findings of the conducted research. The most important assessments, conclusions, and proposals are presented as contributions of a scientific and applied nature. The illustrative material in the study is sufficient, appropriate, and consistent with the research arguments to which it is presented. The included tables, graphs, and figures contribute to greater clarity, comprehensibility, and the soundness of the argumentation. The appendix containing the questionnaire is directly related to the main text and is useful for tracing the empirical basis of the conclusions drawn.

The bibliography is sufficient in scope and appropriate in content for the purposes of the study. The sources used include Bulgarian and foreign academic literature, specialized academic journals, official publications of international organizations, regulatory documents, and other information sources. This provides grounds for concluding that the doctoral candidate possesses a solid familiarity with the literature on the subject matter. The sources have been used in good faith and in accordance with the requirements of scientific integrity.

3. Evaluation of the Scientific and Applied Research Results

The dissertation contains results of a scientific and applied nature that correspond to the stated objective and the tasks formulated in the introduction. The most significant of these can be summarized as follows:

Chapter One presents summaries related to the theoretical clarification of transfer pricing, its functions, objectives, and significance in contemporary conditions, as well as its distinction as an accounting and management tool and as a subject of tax and regulatory control. These findings fulfill the first task set out in the introduction to the dissertation.

Chapter Two presents findings regarding the accounting and information problems of transfer pricing in Bulgarian enterprises and the possibilities for overcoming them. Guidelines are formulated for improving the accounting and information support for transfer pricing. Through these, the second and third tasks set out in the introduction to the dissertation are fulfilled.

In Chapter Three, the conclusions drawn from the empirical study pertain to the characteristics of the applied model for accounting and information support of

transfer pricing, as well as to the recommendations formulated for its improvement. Through these, the fourth objective has been fulfilled, and the study has been brought to a practical conclusion.

Through the results obtained and the tasks completed, the objective of the dissertation has been achieved. The methodology used corresponds to that presented in the introduction and is appropriate for investigating the problem at hand.

4. Assessment of Scientific and Applied Contributions

The dissertation identifies four contributions of a scientific and applied nature. They are formulated correctly and in accordance with the content of the study, the results achieved, and the conclusions drawn in the conclusion.

The main scientific and applied contributions in the dissertation are the distinction made between transfer pricing as an accounting and management tool and as a subject of tax and regulatory control, as well as the systematization of global trends in the field of transfer pricing and the related requirements for its accounting and information support. The contributions of the dissertation also include the identification of problem areas in the creation and disclosure of accounting information on transfer pricing by enterprises in Bulgaria, accompanied by proposals for improvements.

Another significant contribution is the empirical study conducted, which identified characteristics of the applied model of accounting and information support for transfer pricing in the practice of enterprises in Bulgaria and formulated guidelines for its improvement.

5. Evaluation of the publications related to the dissertation

There are seven publications related to the dissertation. Five of the publications are papers published in proceedings of international scientific conferences, and two are articles published in a specialized scientific journal in the field of accounting. Two of the publications are indexed in CEEOL. The publications are as follows:

1. Urumova-Lunin, D., Basic Methods of Transfer Pricing in the Republic of Bulgaria, Proceedings of the VIII International Scientific Conference “Accounting, Analysis and Audit: Challenges of Institutional Economics,” LNTU, Lutsk, 2021, pp. 384–387.

2. Urumova-Lunin, D., Application of the Arm’s Length Principle in the Tax Legislation of the Republic of Bulgaria, Proceedings of the XIV International Scientific Conference “Modern Issues and Prospects of Accounting, Analysis and Control in Conditions of Economic Globalization,” LNTU, Lutsk, 2022, pp. 16–19.

3. Urumova-Lunin, D., Approaches to Pricing in Transactions with Related Parties, “Aktiv – Accounting Matrix” journal, Sofia, Issue 12, December 2022, pp. 21–23, ISSN 1314-3484, ID No. 168 in the National Reference List of NACID.

4. Urumova-Lunin, D., Transfer Pricing Documentation Requirements in the Republic of Bulgaria, Proceedings of the XV International Scientific Conference “Modern Issues and Prospects of Accounting, Analysis and Control in Conditions of Economic Globalization,” LNTU, Lutsk, 2023, pp. 15–18.

5. Urumova-Lunin, D., Preparation of Transfer Pricing Documentation—Objectives and Requirements, “Aktiv—Accounting Matrix” journal, Sofia, No. 12, December 2023, pp. 25–28, ISSN 1314-3484, ID No. 168 in the National Reference List of NACID.

6. Urumova-Lunin, D., Theoretical and Methodological Aspects of Transfer Pricing in the Context of Globalization, Collection of Scientific Articles “The Immutability of Accounting Theory,” Academic Publishing House – UNWE, Sofia, 2024, pp. 176–181, indexed in CEEOL.

7. Urumova-Lunin, D., Contemporary Issues in the Documentation of Transfer Pricing in Bulgaria as a Member State of the European Union, Collection of Papers “Accounting, Digitization, Sustainability—Science and Practice,” Vol. 2, International Scientific Conference on the Occasion of the 105th Anniversary of the Department of Accounting and Analysis, Academic Publishing House - UNWE, Sofia, 2025, pp. 457-473, indexed in CEEOL.

The publications cited provide grounds for concluding that the results of the dissertation have received sufficient dissemination in the scientific literature.

6. Evaluation of the Abstract

The abstract accurately and faithfully reflects the content of the dissertation. It presents the doctoral candidate’s most important propositions, arguments, and conclusions regarding the subject matter, following the logic and structure of the study. The dissertation thesis, objective, tasks, key results, and contributions are presented appropriately. The abstract also devotes attention to the empirical research, which is an important part of the dissertation and supports the justification of the conclusions and recommendations made. This provides grounds for concluding that the abstract presents, in a synthesized form, the content and main achievements of the dissertation.

7. Critical Comments, Recommendations, and Questions

The comments and recommendations regarding the structure, content, formulation of the contributions, and the abstract, which were made during the internal review of the dissertation within the Department, have been taken into account and faithfully incorporated by the doctoral candidate.

In certain sections of the dissertation, the presentation of basic concepts and the requirements of the applicable regulations predominates, which is typical for young researchers. In her future research, the doctoral candidate could further strengthen the scientific argumentation of the conclusions and proposals made and more clearly

articulate her own position on the issues under consideration.

The critical comments noted do not diminish the merits and achievements of the dissertation.

I recommend that in her future work, the doctoral candidate deepen her research on international practices in the field of transfer pricing and its impact on the accounting and information support of enterprises in Bulgaria that conduct transactions with related parties from other countries.

Questions for the doctoral candidate:

1. During the defense, the doctoral candidate should systematize and present the functions and significance of accounting and information support for transfer pricing, with a view to its role as a management tool and as a subject of tax and regulatory control.

2. I also suggest that the doctoral candidate identify and present the most significant problems facing the accounting and information support for transfer pricing in Bulgarian enterprises, as well as possible guidelines for overcoming them.

8. Conclusion

The presented dissertation constitutes a comprehensive scientific study with a significant contribution to the field of accounting and information support for transfer pricing. The contributions of the doctoral candidate's research are correctly identified. The author's familiarity with the literature is at the required level. I also positively assess the doctoral candidate's efforts and diligent work in refining the dissertation, achieving good results, and substantiating the contributions.

My overall assessment of the dissertation is positive. It constitutes an independent, complete, and original scientific study. The scientometric criteria for a dissertation have been met. This is the basis for my positive evaluation and for my recommendation to the members of the Academic Jury that the educational and scientific degree of "Doctor" be awarded to Dimitrinka Kirilova Urumova-Lunin.

19.04.2026

Sofia

Signature:

/Prof. Dr. Daniela Feschiyan/